

Miljöersättningen och tvärvillkoren

Anna Myréén i samarbete med Maarit Solla och Tero Vuorenpää

Livsmedelsverket

Miljöersättningen 2022

- Ansökningsförfordningen för år 2022 trädde i kraft 8.2.2022.
- Förbindelsen för miljöersättningen kan förlängas med ett år i Vipu-tillämpningen eller med blankett 101B.
 - Syns i Vipu-tillämpningen och **bör sökas!**
- Om inte förlängning av förbindelsen söks → upphör förbindelsen utan påföljder. De valda åtgärderna ska dock efterföljas till och med 30.4.2022. (skyddszonvall) eller fram till vårarbetena (växttäckte).
- Inga nya förbindelser görs.
Det är möjligt att dela och överföra en gällande förbindelse.
 - Sök i tid med blankett 160! Då fungerar ansökan i Vipu som den ska.

Miljöersättningen år 2022

Miljöersättningens fortsättningsår

- Skyldigheterna och rättigheterna i förbindelsen fortsätter i oförändrad form.
- Den femåriga odlingsplanen, kvalitettestet av åkerjord eller de utbildningar som förutsätts behöver inte förnyas.
- Ersättningsnivåerna förblir de samma för alla åtgärder.
- Inga nya arealer utom systemet tas med.
 - Undantaget ägoregleringar 5 ha / 1 ha

Miljöersättningen år 2022

Miljöersättningens fortsättningsår

År 2022 kan alla ersättningsberättigade basskiften läggas till i miljöförbindelsen.

- Förutsätter gård med förbindelse och att skiftet varit i gårdens besittning år 2021.
- Livsmedelsverket lägger till uppgift om berättigande till stöd på de skiften som varit i odlarens besittning år 2021 (syns i Vipu-tjänsten).
 - Om man **inte** vill att ett basskifte ska ingå i förbindelsen
→ meddela om detta i tilläggsuppgifterna om basskiftet eller med en fritt formulerad anmälan.

Miljöersättningen år 2022

Möjlighet till ändring

- Det går att frånträda en skiftesspecifik åtgärd som valts till förbindelsen genom att meddela om detta på blankett 479 i samband med huvudstödansökan.
 - Om man vill frånträda ex. genomförandet av skyddszon på skiften måste man frånträda åtgärden miljövårdsvallar, och då slutar också åtgärden vall på naturvårdsåker och flerårig miljövall.
- Det går **inte** att byta eller lägga till åtgärder på basis av fortsättningsåret.

Miljöersättningen år 2022

- Återbetalning av stöd blir aktuellt för ett enskilt skifte om odlingen av skiftet avslutas och skiftet förblir i egen besittning år 2022 och
 - Skiftet tas ur miljöförbindelsen (ex. beskogning av skiftet)
 - Om en åtgärd som är avsedd att räcka hela förbindelseperioden inte längre genomförs (ex. en skyddszon tas i annan odling).
- Obs! Om skiften överförs till annan odlare kan en flerårig åtgärd (ex. skyddszon) avslutas av den nya odlaren.
Orsakar inga påföljder för den jordbrukare som haft skiftet tidigare.
 - Den nya odlaren kan också fortsätta med åtgärden eller tillföra den i sin förbindelse.

Miljöersättningen år 2022

- Förbindelsevillkoren gäller till 30.4.2022. även om man inte förlänger förbindelsen.
- Ex. en skyddszon ska ha kvar sitt växttäckte t.o.m. 30.4.2022.
 - Inget mekanisk eller kemisk bearbetning.
 - Gäller också vid ändring av besittning.
- Den som fått ersättningen år 2021 är ansvarig för att förbindelseårets villkor uppfylls ända till förbindelseperiodens slut (ex. växttäckte).

Miljöersättningen år 2022

- Från ingången av 2021 ska växtskyddssprutor testas med **3 års** mellanrum
 - Ex. om sprutan testas 1.1.2021, ska den testas nästa gång senast 1.1.2024.
- Placering av flytgödsel och återanvändning av näringsämnen och organiskt material.
 - Arealen som berättigar till ersättning 60 % → 80 % av förbindelsearealen.
- Återanvändning av näringsämnen och organiskt material.
 - En gård kan inte samtidigt både överlåta och ta emot organiskt material, bortsett från sådant organiskt material som har cirkulerat via en biogasanläggning.

Miljöersättningen år 2022

- Anmäl växttäckning, (min. 20 %) och eventuella trädgårdsåtgärder (min. 0,05 ha) åtminstone till minimigränsen så att åtgärderna förblir i kraft och återkrav undviks
- Rörande saneringsgrödor som odlas på skiften på vilka det odlats potatis, sockerbeta eller frilandsgrönsaker är referensåren de tre föregående åren (2019, 2020, 2021),

Miljöersättningen och tvärvillkoren

- De noterade bristerna i miljöersättningen har överstigit gränsen på 5 %
→ antalet övervakningar måste utökas år 2022.
Kan också sänka EU:s utbetalningar till Finland.
- I avsnittet "Ansök om stöd" i Vipu finns delen "**Undvik påföljder**" som innehåller:
 - En sammanställning av de brister i villkoren som orsakat flest påföljder.
 - Påminner om vad som skall göras.

Observationer i terrängen miljöersättningen och tvärvillkoren

En obearbetad dikesren på **1 meter** saknas längs utfallsdiket.

Observationer i terrängen miljöersättningen

Kravet på en 3 meter bred skyddsremsa uppfylls inte

Skiftesspecifika åtgärder Miljöersättningen

Åkernaturens mångfald / fånggröda

Kom ihåg:

- Återta stödet för fånggröda för skiftet om sådden inte lyckas.
- Använd rätt växtskyddsmedel.
- Det är möjligt att gödsla för nästa års gröda först efter 1.10.
- Höstspannmål går att så i fånggrödan bara den inte gödslas.

Närings-, trafik- och
miljöcentralen

Skiftesspecifika åtgärder forts.

Åkernaturens mångfald/
fånggröda.

Det använda växtskydds-
medlet har förstört
fånggrödan (klöver)

→ stöd för fånggröda
betalas inte.

Skiftesspecifika åtgärder, forts.

Åkernaturens mångfald/Viltåker

Växtligheten ska anläggas årligen och
uppgifter om sådden ska antecknas i
de skiftebaserade anteckningarna

→ tillfälligt icke odlat.

Skiftesspecifika åtgärder, forts

- Miljövårdsvallar: Naturvårdsåkrar med vall ska slås vartannat år.

Ingen vallväxtlighet på skiftet
→ tillfälligt icke odlat.

Ingen godkännbar vallväxtlighet på skiftet
→ icke odlat.

Skiftesspecifika åtgärder, forts

Miljövårdsvallar: skyddszon

- Slåttermassan ska slås årligen och forslas bort från skiftet.
- Slåttermassan får inte lagras i skogen eller på impediment.

Skiftesspecifika åtgärder, forts

Växttäckte vintertid

Följande växter kan godkännas:

- Vallar och rörflen som bevarats över vintern (inte kemiskt avslutad eller lätt bearbetad).
- Mångåriga trädgårdsväxter och kummin.
- Stubb av spannmål, oljeväxter, bovete, frökryddor, spånadslin, bondböna, ärt och lupin.
 - Också som lättbearbetat förutom de **två** sistnämnda.
- Fånggröda, om grödan lämnas över vintern.
- Höstråg, rågvete, höstvetete och annan höstsådd spannmål.
- Höstraps, höstrybs och andra höstsådda oljeväxter samt övriga höstsådda grödor.
- Lin och hampa som skördas på våren.
- På styrningsområdet kan bara upp till 20 % vara lättbearbetat.

Skiftesspecifika åtgärder, forts

Växttäcke vintertid

Som växttäcke räknas inte:

- Miljövårdsvallar (skyddszon, naturvårdsåkrar, fleråriga miljövårdsvallar).
- Gröngödslingsvallar.
- Mångfaldsåkrar (vilt, landskaps och äng).

Som växttäcke kan räknas:

- Trädor på vilka det sätts höstspannmål eller – oljeväxter.
- Trädor som är växtäckta över vintern.
- För dessa skiften betalas ingen ersättning ut för åtgärden växttäcke.

Skiftesspecifika åtgärder, forts

Växttäckte vintertid

- Minimiarealen på 20 % ska uppfyllas årligen områdesvis → om inte, avslutas åtgärden och alla utbetalda stöd för åtgärden återkrävs (från och med förbindelsens första år).
- Inga möjligheter till compensation, bara det som anmälts i höstanmälan beaktas vid kontroll.

Närings-, trafik- och
miljöcentralen

Observationer i terrängen tvärvillkoren

På skiftet har korn anmälts som växt. Växtligheten består till stor del av ogräs. Växtskyddet har inte ombesörjts och en marknadsduglig skörd är svårt att uppnå. Påföljder i tvärvillkoren och miljöersättningen.
(Tvärvillkoren ligger som grund för miljöersättningen).

Observationer i terrängen tvärvillkoren

Gödselstacken ska vara täckt och får inte placeras på mindre än 100 meters avstånd från ett vattendrag, ett utfallsdike eller en brunn för hushållsvatten och på mindre än fem meters avstånd från ett dike. Notera också hur stackens underlag ska anläggas.

Observationer i samband med övervakning av miljöersättnings villkor rörande handlingar

Årlig odlingsplan

- Gör årlig odlingsplan för alla jordbruksskiften, (min. skiftessignum, växtslag, gödsling mängd och slag).
- Kan leda till påföljd i miljöersättningens stöd för balanserad användning av näringsämnen, BAN.
- Ersättningen sänks med 20 % om ingen odlingsplan uppgjorts.
 - om odlingsplan saknas för en del av skiftena,
ex 40 % → sänks ersättningen med 8 % ($0,20 * 0,4 * 100$).

Årliga skiftesvisa anteckningar för odlingsåtgärder.

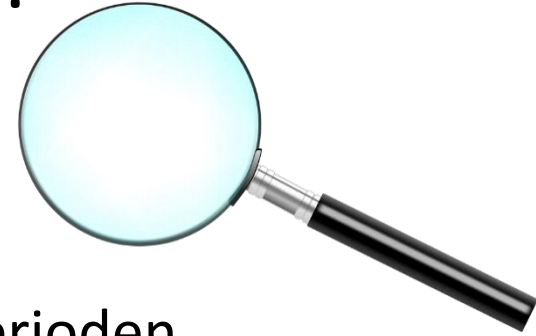
- Skiftets signum och areal,
- Bearbetningsdatum och bearbetningsmetod,
- Sånings- eller planteringsdatum,
- Växtart och mängden utsäde eller plantor,
- Gödslingsdatum,
- Mängd och slag av handelsgödsel och/eller organiska gödselmedel,
- Mängderna fosfor och kväve, vid behov en anteckning om när fosforutjämningsperioden inletts och åren för utjämning,
- Växtskyddsmedlets fullständiga namn, dosering, tidpunkt, användningsändamål. Observerade sjukdomar och skadedjur, orsak till användningen av växtskyddsmedel,
- Betesgång, datum för skörd eller slåtter samt skördenivå (uppskattning) inklusive nödvändiga motiveringar,
- Det som krävs i villkoren för den valda skiftesspecifika åtgärden

Observationer vid övervakning av skiftesanteckningar.

Följande saknas ofta i de skiftesvisa anteckningarna:

- Uppgift över orsak till användning av växtskyddsmedel.
- Uträkning av kväve- och fosformängder (kg/ha).
- Anteckning om när fosforutjämningsperioden inletts och utjämningsperioden.
- Uppgift om skördenivå (uppskattning).
- Uppgift om sådd av fånggröda (och ev. andra skiftesspecifika åtgärder).
- Uppgifterna rörande markkartering är inte de markkarteringsresultat som varit i kraft vid gödslingstidpunkten.

Påföljd i miljöersättningsens stöd för balanserad användning av näringsämnen (54€/ha):

- Ersättningen sänks med 25 % om uppgiften fattas helt.
- Om uppgifterna fattas delvis beaktas areal och hur mycket uppgifter fattas.

Markkartering inom miljöersättningen.

- För de åkrar som odlas ska en ny markkartering utföras när det gått 5 år sedan den föregående markkarteringens **analysdag**.
(analysresultaten ska vara tillhanda innan gödsling utförs)
- Provfrekvens:
 - Minst 1 prov per basskifte om basskiftet överstiger 0,5 hektar.
 - Om basskiftet är större än 5,0 hektar ska 1 prov tas per varje påbörjat femtal hektar.
 - Om basskiftet är 0,5 hektar eller mindre kan ett **angränsande skiftes** markkarteringsprov användas.
 - För enskilda basskiften som är 0,5 hektar eller mindre ska det tas 1 prov/skifte, alternativt ska tabellvärden användas
(Ex. N mullrik lerjord, P bördighetsklass God).

Markkartering, forts.

Jordens egenskap och jordartsgrupp	Mullhalt	B Ö R D I G H E T S K L A S S							
		Dålig	Rätt dålig	Försvarlig	Tillfredsställande	God	Hög	Betänkligt hög	
Surhet, pH - lerjordar	mf	- 5,4	- 5,8	- 6,3	- 6,7	- 7,2	- 7,6	-	
	mh	- 5,2	- 5,6	- 6,0	- 6,4	- 6,9	- 7,3	-	
	mr	- 5,0	- 5,4	- 5,8	- 6,2	- 6,6	- 7,0	-	
	mmr	- 4,8	- 5,2	- 5,6	- 6,0	- 6,4	- 6,8	-	
- grova mineraljordar	mf	- 5,1	- 5,5	- 5,9	- 6,3	- 6,7	- 7,1	-	
	mh	- 5,0	- 5,4	- 5,8	- 6,2	- 6,6	- 7,0	-	
	mr	- 4,9	- 5,3	- 5,7	- 6,1	- 6,5	- 6,9	-	
	mmr	- 4,7	- 5,1	- 5,5	- 5,9	- 6,3	- 6,7	-	
- muljordar - torvjordar		- 4,6	- 5,0	- 5,4	- 5,8	- 6,2	- 6,6	-	
		- 4,4	- 4,8	- 5,2	- 5,6	- 6,0	- 6,4	-	

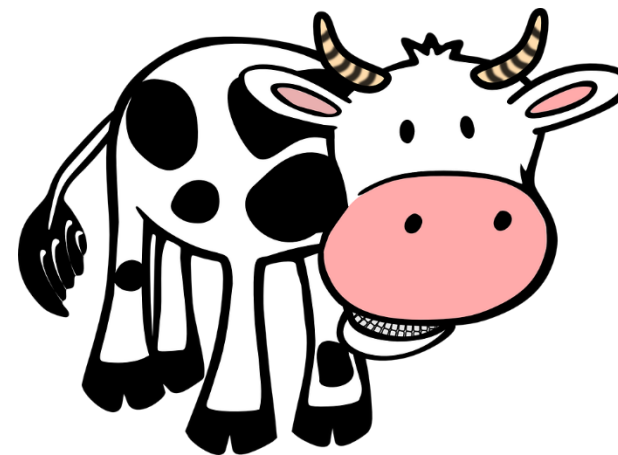
- Prov ska också tas på odlade skiften som inte gödulas
- För åkrar som kommer i jordbrukarens besittning, åkrar som inte odlas och trädesåkrar samt övriga åkrar som ska börja odlas, ska prov tas under den växtperiod då odlingen av en gröda som ger skörd inleds.
- För åkrar under 0,5 ha kan inte gemensamma prov tas.
- Påföljd i miljöersättningens stöd för balanserad användning av näringsämnen:
 - Sänkning av ersättningen med 25 % om markkartering fattas helt.
 - Om den fattas för en del skiften, ex 10 % → sänks ersättningen med 3 % ($0,25 * 0,10 * 100$).

Gödselanalys.

Nitratdirektivet (1250/2014) (miljöersättningen och tvärvillkoren)

- **Stallgödselanalys med fem års mellanrum.**
 - Lösligt kväve.
 - Totalkväve.
 - Totalfosfor.
- Gäller en gård där mängden stallgödsel som uppkommer och/eller den mängd som används som gödselmedel direkt på åkern är större än **25 m³** om året.
- Gödslingen kan planeras på basis av antingen analysen eller tabellvärdena
- **Kontrolleras i samband med den vintertida dokumentkontrollen!**

Uppprepning

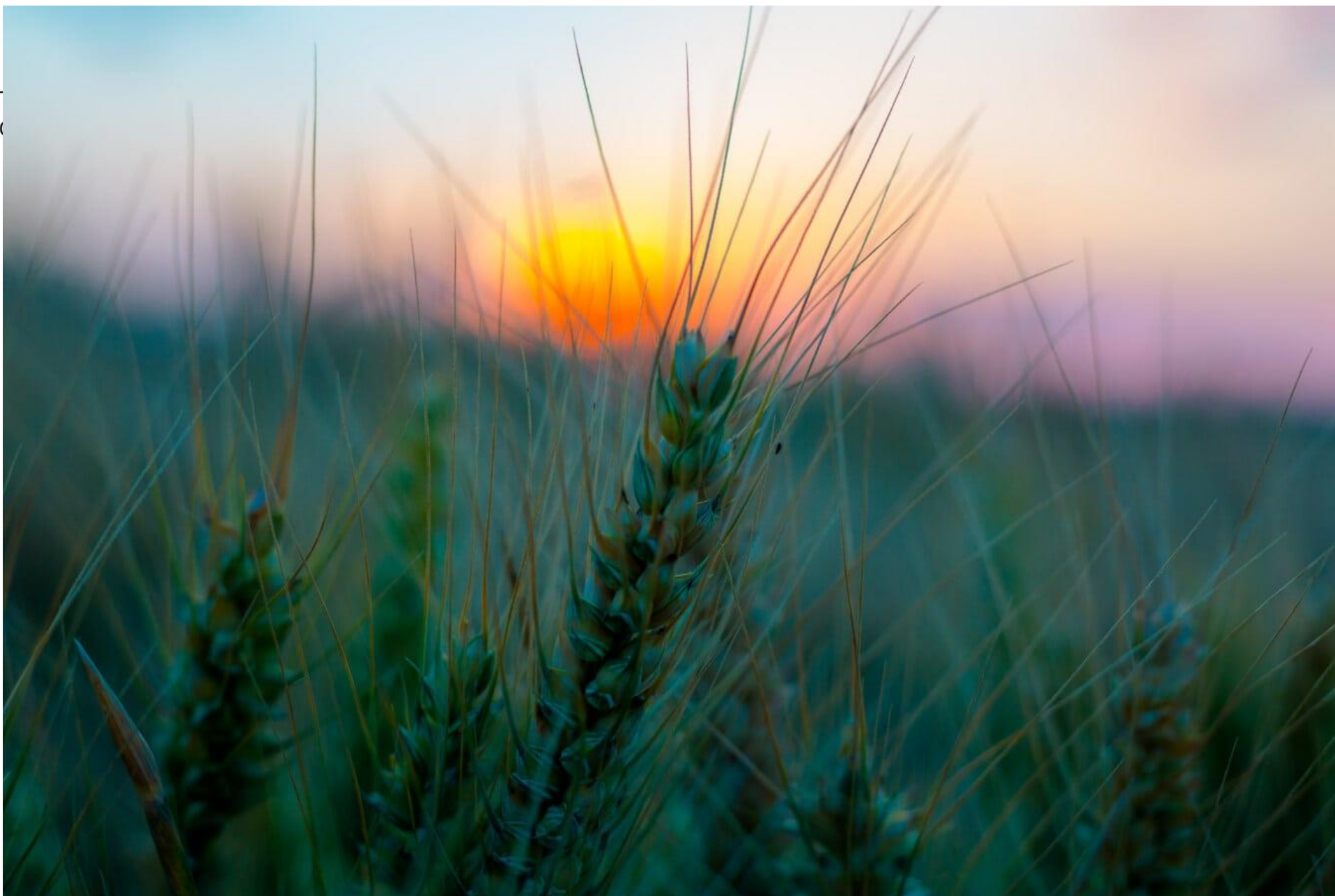
Miljöersättningen: Uppprepning innebär att samma överträdelse har konstaterats vid övervakning under något de **fyra** föregående åren.

→ sänkningen av ersättningen fördubblas för stödåret.

Tvårvillkoren: Samma överträdelse har konstaterats under något av de **två** föregående åren

→ tredubbel påföljd i tvårvillkoren.

Med hopp om ett Gättre växtår 2022!

